

הלכות הדף היומי

מסכת כתובות

תוכן

- א. נמצא גנב או קוביוסטוס הגיעו ... לסמים מזויין או מוכתב למלכות הנהו קלא אית להו¹
- ב. איכא בינייהו קיבל מסר והלך2
- ג. מחצה חולין ומחצה תרומה בארוסה אבל בנשואה דברי הכל מחצה חולין ומחצה תרומה.....2
- ד. המקדיש מעשה ידי אשתו הרי זו עושה ואוכלת המותר ... חולין3
- ה. יכולה אשה לומר לבעלה איני ניזונת ואיני עושה ... מזוני עיקר ומעשה ידיה משום איבה 3
- ו. יכול הרב לומר לעבד עשה עמי ואיני זנך ... בעבד כנעני דלא כתיב ביה עמך אבל עבד עברי דכתיב ביה עמך לא5
- ז. מתוך שיכול לכופה למעשה ידיה6
- ח. יקדשו ידיך לעושיהם7
- ט. האומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר שאתגייר7

דף נח.

א. נמצא גנב או קוביוסטוס הגיעו ... לסמים מזויין או מוכתב למלכות הנהו קלא אית להו

המוכר עבד¹ או שפחה לחבירו אם נמצא העבד לסמים מזויין שהורג נפשות, הרי זה מום המאבד את כולו מפני שהמלך תופש אותו והורגו, המכירה בטילה ומחזירו. וכן אם נמצא מוכתב למלכות, כלומר שכבר חטא למלכות עד שהמלך צוה וגזר עליו שכל מוצאו יהרגנו, הרי זה מום והמכירה בטילה ומחזירו, מפני שהמלך תופשו למלאכתו בכל עת שירצה.

אבל אם נמצא גנב, או חוטף או גונב נפשות, או בורח תמיד, או זולל וסובא וכיוצא בדברים אלו, וכן משחק בקוביא, אין הלוקח יכול לחזור בו, שכל העבדים הם בחזקת שיש בהם כל הרעות הללו, אלא א"כ שפירש, ויש אומרים שגונב נפשות הוי כמו מוכתב למלכות והרי הוא מקח טעות.

¹ שו"ע ונו"כ חו"מ רלב י

הלכות הדף היומי

מסכת כתובות

שכר שפחה ונודע לו שקודם שבאת לביתו היתה זונה, ואחיה טוען מאחר שאינה מעוברת מה איכפת לך ו"א² שיש לחשוש מאחר שטעמה טעם איסור, צריכה שימור שלא תצא חוצה בלילה ושלם ימשכו פוחזים לביתה, ויש כמה חששות. אולם אם נאנסה חייב לקיימה. ואפשר גם בנתפתתה פעם אחת בדרך מקרה, וידוע שכל ימיה היתה ענועה מקודם לזה וגם אחרי כן, מחויב בעה"ב להחזיקה, רק לא תקל ראשה ולא תצא מביתה רק ברשות בעה"ב, וי"א³ שכיון שמצינו מבואר בכמה משניות ששפחה היא בחזקת זונה. אין זה מוס ואינו יכול לחזור בו.

במה דברים אמורים⁴ בעבד כנעני שיש בהם כל הרעות, אבל בעבד ישראל לא. והרי אלו מומים וחזור בו הלוקח, וא"צ ליתן כפועל בטל.

ב. אינא בינייהו קיבל מסר והלך

כבר התבאר לעיל דף נז: שבת ישראל שהתקדשה לכהן, גם אם הגיע י"ב חדש שצריכה להמתין לנשואין, ולא נשאה עדיין, ואפי' אם מסרה האב לשלוחי הבעל להוליכה לחופה שכבר אינה בבית אביה ג"כ אינה אוכלת בתרומה, שחששו שמא תאכיל לשלוחי האב בדרך כיון שעדיין אינה בבית בעלה⁵. וי"א⁶ שאם מסר האב לשלוחי הבעל אין לחוש לשמא תשקה לשלוחים אלא שאסור מטעם אחר שמא ימצא בה מום ויתבטל הקדושין, ולדעה זו אם קיבל עליו הבעל שאפי' אם יש בה מומים מסכים, אוכלת תרומה שאין כאן משום מום וגם לא משום שמא ימוזגו לה כוס ותשקה לאחי' ואחיותי' שהרי מסרה לשלוחי הבעל.

ג. מחצה חולין ומחצה תרומה בארוסה אבל בנשואה דברי הכל מחצה חולין ומחצה תרומה

² עיין בתשובת חות יאיר סי' רי"א

³ עיין בתשובת שבות יעקב ח"א סי' קע"ד

⁴ עיין תשובת שבות יעקב שם ומובא בחי' רע"א בשו"ע שם

⁵ ר"י קורקוס ממה שכתב רבנו כאן ובפ"ה ה"ז עד שתכנס לחופה ומה שלא הביא מעם דסימפון דמשנה אחרונה שם נ"ח ב' צ"ל דמפרש כפי' הרשב"א שם דלעולא גם למשנה אחרונה הטעם שמא ימוזגו רק דמשנה אחרונה לא ס"ל דמייחד לה דוכתא בהנעת זמן ומדלא אייתי בקדושין ה' א' רק מילתא דעולא וכן ביבמות ס"ח א' קאמר משום דעולא משמע דהלכתא כוותי' ועי' אבני מילואים בתשו' סי' ט"ז. דרך אמונה ציון ההלכה הלכות תרומות פרק ו ס"ק קיט

⁶ עי' בראשונים ובמאירי ואם גם האב הלך עם שלוחי הבעל דעת רש"י בקדושין ו"א א' דגם בזה לא היישי' ומשום שהאב הוא בר דעת לא ישתה וכמש"כ שם בתו' רי"ד ובשיטה לא נודע למי והתו' שם חולקים עליו ע"ש ועי' בעה"ש סי' ע"ז סכ"ו שנסתפק בכהן שאנס בת ישראל שהייב לישאנה בכל אופן ול"ש כאן חשש סימפון אם מאכילה בתרומה באירוסין אם אין הטעם של שמא ימוזגו או דלא פלוג רבנן.

הלכות הדף היומי

מסכת כתובות

וכן התבאר לעיל דף נז. היתה נשואה ובעלה⁷ כהן, אינו נותן לה כל מזונותיה תרומה, מפני שטורה גדול הוא לה לשמור מדברים המטמאין ולאכלן בטהרה, אלא נותן לה מחצה חולין ומחצה תרומה.

וכן אם היתה מאורסת, אם היא בת כהן נותן לה מחצה חולין ומחצה תרומה, אולם אם היא בת ישראל אינה אוכלת בתרומה כלל כמבואר שם⁸.

דף נח:

ד. המקדיש מעשה ידי אשתו הרי זו עושה ואוכלת המותר ... חולין

כתיב (ויקרא כז פסוק יד) וְאִישׁ כִּי יִקְדֹּשׁ אֶת בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ וְגו', ואמרו ז"ל⁹ מה ביתו הוא בעולם וברשותו, אף כל מה שיש לאדם בעולם והוא ברשותו יכול להקדיש, אבל מה שאינו ברשותו וכל שכן מה שאינו בעולם שאינו יכול להקדיש.

לפיכך אמרו¹⁰ המקדיש מעשה ידי אשתו אפילו מעלה לה מזונות, ומעלה לה המעה כסף לצרכיה, אין הקדשו חל לא במעשה ידיה ולא במותר על מה שקצבו חכמים, שהרי זה מקדיש דבר שלא בא לעולם¹¹. ויכול גם הבעל ליהנות ממעשה ידיה מאחר שאין ההקדש חל¹².

המקדיש מעשה ידיו אין הקדשו חל, שהרי הוא דבר שלא בא לעולם, ומותר אפילו הוא עצמו ליהנות ממעשה ידיו¹³.

ה. יכולה אשה לומר לבעלה איני ניזונת ואיני עושה ... מזוני עיקר ומעשה ידיה משום איבה

⁷ רמב"ם הלכות אישות פרק יב הלכה יג

⁸ מראה הנוגה שם. דבכה"ג פליגי ר"ע ור"ט דלר"ט נותן לה הכל תרומה ופסק רבינו בר"ע.

⁹ ב"ק סח:

¹⁰ שו"ע ונו"כ אבהע"ז פא א

¹¹ ח"מ וב"ש שם א

¹² ח"מ וב"ש שם ב

¹³ ח"מ שם ב וב"ש א

הלכות הדף היומי

מסכת כתובות

כבר התבאר דך מז: שתקנו¹⁴ חכמים ז"ל שיהיו מעשה ידי האשה לבעל כנגד מזונותיה שהוא נותן לה, וכל זה עשו משום שלום בית, שכיון שהוא חייב במזונותיה מן התורה¹⁵, אם יתן לה הוא מזונותיה והיא תרויח הרבה במעשה ידיה ותחזיק לעצמה ולא תתן לו, יהיה לו איבה עליה ולא יהיה לו שלום עמה בבית רק ריב וקטט, לכך תקנו ז"ל שתתן לו מעשה ידיה כנגד המזונות שהוא נותן לה כדי שיהא לה שלום בבית.

לפיכך אם אמרה אני ניוזנית ואיני עושה¹⁶, שומעין לה¹⁷, שכל שאומר אי אפשי בתקנת חכמים שתקנו לטובתו שומעין לו¹⁸. אולם י"א אינה יכולה לפטור עצמה ממלאכות שהם צרכי הבית כגון טחינה אפיה בישול וכדומה¹⁹. וי"א²⁰ שפטורה מכל מלאכות, ופטורה להניק, אלא חייבת במזיגת הכוס והרחצת פניו והצעת המטה ואין כופין על זה.

יש אומרים²¹ שכל אשה האומרת פעם אחת אני ניוזנית ואיני עושה, מחלה על התקנה ונתבטלה התקנה אעלה ושוב לא תוכל לחזור ולומר אני ניוזנית ואיני עושה לו, ואפילו תאמר מראש זמן קצוב אעשה לעצמי, וזמן קצוב אעשה לך²², שאין זה סברא שיהא הרשות בידה לשנות הדבר בכל פעם שתדע, שאם כן כשלא תמצא מלאכה תרצה להיות ניוזנית, וכשתמצא תאמר אני ניוזנית ולקתה מדת הדין, לפיכך מיד שאמרה אי אפשי בתקנת חכמים הפסידה ושוב אין לה מזונות²³, ויש חולקים²⁴ שיכולה לומר זמן קצוב אעשה לעצמי, וזמן קצוב אעשה לך ותתן לי

¹⁴ שו"ע ונו"כ אבהע"ז סט ד

¹⁵ זהו לשון הלבוש שם אבל בט"ז שם ב תחילה תקנו מזונותיה ואח"כ תקנו שיהיה לו מעשה ידיה ממילא לטובתה נתכוונו חז"ל לפיכך וכו'. ומשמע דס"ל שמזונות דרבנן.

¹⁶ ואף על פי שהי' יכולה לומר אינה ניוזנית וכו' אינה יכולה לומר אני עושה בלבד ושהוא בעצמו יעכב מזונות. ח"מ שם ז מהר"ן

¹⁷ וע' בדברי הרא"ש פרק נערה ס"ק י' שאם אמרה אני ניוזנית היום ואיני עושה למחר היא ניוזנית ועושה וכו' וע"ש שמסתפק שם אם היא יכולה להפקיע לגמרי מעשה ידיה ולומר אני ניוזנית לעולם. ח"מ שם ו זוהי לכאורה רק לשיטתו שיכולה לומר כן לזמן קצוב אך לדעת הר"ן להלן שאינה יכולה לחזור בה א"ס תמיד באמירתה מוותרת לעולם.

¹⁸ אבל אם אמרה הריני מוחלת לך מזונות ואיני עושה לא מהני, דהא צריכה לומר אי אפשי בתק"ח, ודוקא כשאומרת אני ניוזנית הוי כאומרת א"א בתק"ח, אבל האומרת הריני מוחלת עדיין היא רוצה בתק"ח שהרי גם אם יש לה מזונות יכולה היא למחול כמש"כ תוס' פ' אף על פי (דף נ"ו) ד"ה ה"ז מקודשת. אבני מילואים שם.

¹⁹ ח"מ שם ד ורמ"א פ טו

²⁰ דעת תוס' והרא"ש ח"מ פ כז. וכן דעת הרא"ש ובמקום פלוגתא היא פטורה. ב"ש כא

²¹ ברמ"א שם סט מהב"י מהר"ן בשם הרמ"ה

²² ב"ש שם ג בדעת הר"ן

²³ ח"מ שם ה וב"ש ג מהר"ן

²⁴ רמ"א שם מרי"ז נכ"ג

הלכות הדף היומי

מסכת כתובות

מזונות²⁵. מאחר שתקנת המזונות היא עיקר התקנה, ואם כן דין הוא שתהא ידה על העליונה א"כ בכל שבוע שתדע הברירה בידה לומר שבוע זו אני אעשה לעצמי, ולשבוע האחרת תאמר תתן לי מזונות²⁶, ואני מוכנת לעשות החוק הקצוב עלי²⁷.

וכל שאינה ניוזנית אין לה גם כן כסות²⁸, שבלשון בני אדם כסות בכלל פרנסת מזונות הן.

והבעל²⁹ שאמר איני זנך ואיני נוטל מעשה ידיך אין שומעין לו, שאין בכוחו לעקור דבר שהוא מן התורה, ושלא לא יספיקו לה מעשה ידיה והרי עוקר דבר מן התורה, אבל י"א³⁰ שיכול לומר הואיל ותיקנו לי חכמים ז"ל מעשה ידיך כנגד המזונות, צאי וטלי לך מעשה ידיך במזונותיך ומה שלא יספיק לך אשלים אני לך³¹. וי"א³² שאינו יכול לומר כן בעל כרחו.

ו. יכול הרב לומר לעבד עשה עמי ואיני זנך ... בעבד כנעני דלא כתיב ביה עמך אבל עבד עברי דכתיב ביה עמך לא

כבר התבאר לעיל דף מג. שיכול האדון³³ לומר לעבדו הכנעני עשה עמי ואיני זנך, אלא ילך וישאל על הפתחים או יתפרנס מן הצדקה³⁴. במה דברים אמורים בעבדיו, שאין בי"ד נזקקין לגדולים לשמור ממונם, ואם לא יאכיל לעבדיו כראוי, וישקם כראוי יברחו הם או ימותו ומה לנו להזקק לו.

²⁵ ב"ש ג

²⁶ ולכאורה נראה דפלוגתא זו תליא בפלוגתא אם כסות גם כן תחת מעשה ידיה והר"ן אול לשיטתו דס"ל כסות ג"כ תחת מ"י מ"ה ס"ל דא"י לומר בשבוע זו איני ניוזני ובשבוע אחרת ניוזנית ור"י ס"ל כשיטתו הרא"ש דאין כסות בכלל מזונות שאם כסות בכלל מזונות א"כ תקנות חז"ל היה כל מ"י של כל ימי חייה תחת מזונות וכסות שהרי כסות הוא דבר שאין מתחלק על כל שבוע וא"כ איך י"ל זמן קצוב אני אעשה לעצמי ובזמן אחר תאמר אני עושה ואוכל ואיך תעשה עם הכסות, וכעין זה מצינו בתו' פנ"ש דתקנת חז"ל היה פירו' של כל ימיה תחת פרקונה ואם אומרת פ"א איני נפדת ואיני נותן פירות תו' א"י לו' הריני נפדת ואתן הפירות ובתו' דף מ"ו והרא"ש משמע דס"ל כר"י שכתבו אם אמרה איני ניוזנת היום ואיני עושה למחר היא עושה וניזונת. ב"ש שם ג. ולענ"ד זה אינו דא"כ לפי מה דמבואר במשנה (כתובות סד ב) שנותן לה בגדים כל שנה, א"כ היתה יכולה לחזור בשנה האחרת. ותו' דלפי דבריו עכ"פ בפעם ראשונה שאומרת א"נ ואיני עושה והלבישה עצמה משל עצמה יכולה אח"כ לחזור ולמכור בגדי' שלה, ע"כ דזה אינו כלל. הפלאה קונטרס אחרון שם

²⁷ דהא יש חוק קצוב בכל שבוע כמה היא עושה משקל ה' סלעים. ח"מ שם ו

²⁸ ח"מ שם ה

²⁹ רמ"א שם

³⁰ דעת הר"ן ברמ"א שם

³¹ אך אינו יכול לומר רק איני נותן מזונות ושהיא בעצמה תעכב מעשה ידיה. ח"מ שם ז מהר"ן

³² בב"ש ד שם הוכיח שכן דעת הרמב"ם והטור והרדכי והג"מ בשם רש"י

³³ שו"ע ונו"כ יו"ד רסז כ

³⁴ שישאל מצוים להחיות עניים שביניהם. ש"ך שם לד

הלכות הדף היומי

מסכת כתובות

אבל עבדים שהכניסה לו אשתו בנכסי מלוג חייב במזונותיהם, שעל מנת כן הכניסה אותם ולא יכול לומר עשה עמי ואיני זן אתכם, שאם לא יזון אותם כראוי המה יבריהו או ימותו ויזיק לאשתו שהוא אינו חייב באחריותן לה, לפיכך כופין אותו בי"ד שיזון אותם ולא יזיק נכסי אשתו³⁵. אולם יכול לומר איני נעבד ואיני זן כלומר צא מעשה ידיך למזונותיך³⁶.

ויש אומרים³⁷ הא דיכול לומר לעבדו עשה עמי ואיני זנך, היינו כשהשנים כתיקונם שימצא מרחמים שירחמו עליו, אבל בשנת בעורת אין מרחמין עליו ולא התירו לו חכמים שיאמר לו עשה עמי ואיני זנך, אבל יכול לומר לו צא מעשה ידיך במזונותיך, אף על פי שהוא שנת בעורת, ושם לא יספיקו מעשה ידיו למזונותיו, לא רצו חכמים לכופו יותר.

וכל האמור בעבד כנעני, אך בעבד עברי³⁸ חייב לזונן בכל גווני ואינו יכול לומר עשה עמי ואיני זנך. ואע"ג שאין לנו עבד עברי בזמן הזה שאין חיובל נהג, מכל מקום נוגע דין זה למי שנשבה או נתחייב למעשה ידיו בדינא דמלכותא, כגון שנשבה במלחמה³⁹ או שמכרוהו גובי מס המלך, וקנאו מהם ישראל למעשה ידיו, שחייב לזונן כל עוד מעשה ידיו לאדונו.

ז. מתוך שיכול לכופה למעשה ידיה

כל אשה⁴⁰ שתמנע מלעשות מלאכה לבעלה ממלאכות שהיא חייבת לעשותן, ואמרה יזין אותי בעלי ואני עושה לו מלאכות אחרות, וזו איני עושה, כופין אותה לעשותה, שוכל הבעל לומר לא אזין אותך אם לא תעשה עמדי מלאכה זו, או אם אינו רוצה למנוע ממנה מזונות אם ירצה⁴¹ בית דין משמתין אותה עד שתעשה, או מוכרין כתובתה⁴² לשכור עליה עבד או שפחה⁴³. ויש אומרים שכופין אותה בשוטים אם ירצה הבעל.

³⁵ ט"ז שם ה

³⁶ ש"ך שם לב דאף הרמב"ם מודה בהא.

³⁷ רמ"א שם בדעת התוס' והרשב"א הרא"ש והטור

³⁸ ש"ך שם לג

³⁹ אבל אם שבאו השבאי בשעת שלום דלא קני ליה שבאי בדינא דמלכותא, לא קני ליה רביה שני כלל ודינא הוא דנפיק מיניה בלא דמים.

⁴⁰ שו"ע ונ"כ אבהע"ז פ טו

⁴¹ לבוש וח"מ שם כו שאין הפירוש שמונע ממנה מזונות וגם משמתין אותה דמאחר שאינו זנה הרי הרשות בידה לומר איני עושה

⁴² אבל מ"מ לא נקראת מורדת לפחות מכתובתה ולקונסה בקנס השנוי במורד דק"ל מורד' מתשמיש ולא ממלאכה. כמבואר להלן דף סג.

⁴³ רמ"א שם מהמ"מ בשם הרמב"ן והרשב"א.

הלכות הדף היומי

מסכת כתובות

וכל זה באומרת ניוזנית אני ואיני עושה, אבל אם אומרת איני ניוזנית ואיני עושה הרשות בידה כמו שנתבאר. ויש אומרים⁴⁴ דאפילו באומרת איני ניוזנית ואיני עושה צריכה לעשות צרכי בית, ולזה כופין אותה בכך שמעכב מן הכתובה כנגד שכר מי שישימשנו באותן מלאכות, או שזכר עליה ממקום אחר⁴⁵. אף על פי שאינה נזונית משל בעלה. וי"א⁴⁶ שפטורה מכל מלאכות, ופטורה להניק, אלא חייבת במזיגת חכוס והרחצת פניו והצעת המטה, ואין כופין על זה.

ח. יקדשו ידיך לעושיהם

על אף שאין אדם יכול להקדיש מעשה ידיו או מעשה ידי אשתו כיון שהוא דבר שלא בא לעולם מכל מקום אם אמר לה יקדישו ידיך לעושיהן הרי כל מעשה ידיה קדש, אם נותן לה מזונות ומעה כסף⁴⁷ שהרי ידיה משועבדים לו⁴⁸ והם ברשותו וגם הם בעולם. הא למה זה דומה לאומר אילן זה קדש שהאילן וכל הפירות היוצאים ממנו קדש, כמו כן הירדים הן כאילן ומעשה ידיה הם כפירות⁴⁹ וכולו קדש⁵⁰. ויש אומרים⁵¹ אפילו אם אמר לה יקדישו ידיך לעושיהן אין מעשה ידיה הקדש, שאין הירדים נקראו ברשותו, כיון שהיא יכולה להפקיעם משיעבודו ולומר איני ניוזנית ואיני עושה, ונחשבים הם ברשות עצמה ולא ברשותו.

ט. האומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר שאתגייר

⁴⁴ ברמ"א שם מהמור בשם הרמב"ם

⁴⁵ ב"ש שם כא בשם הרשב"א

⁴⁶ בתו' בכתובו' דף ס"ג ע"א בד"ה רב הונ' וכו' כתבו דכי אמרה איני ניוזנית ואיני עושה פטורה מכל ז' מלאכו' השנויות במשנ' אבל מ"מ לא מפטר' מאותן מלאכו' קמנות השנויו' בגמ' מזיגת חכוס והצעת המטה והרחצ' פניו מידי דהוה איושב' בקתדר' שהיבת בהן וע"ש ולא ידעתי למה השמיט דעת התוס' שהוא להקל על האשה דיכולה לומר קים לי כהתוס'. ח"מ שם כז. וכן דעת הרא"ש ובמקום פלוגתא היא פטורה. ב"ש כא, ומשמע שהוא מטעם קים לי. פ"ת שם ט

⁴⁷ ח"מ וב"ש שם ג

⁴⁸ ולפיכך אם אמרה איני ניוזנית ואיני עושה לא חל ההקדש. ח"מ שם ג

⁴⁹ ובשטה מקובצת כתב בשם הרשב"א וז"ל ולעיקר מאי דאמר בשמעתין יקדשו ידיך לעושיהן דלכ"ע מעשי ידיה קדושי' כדין מקדיש דקל לפירותיו, תמי' לי דבשלמא אילן תפיש הקדש בגוף האילן להיות הפירות כפירות דקל של הקדש אבל בידי האשה אין ההקדש חל בהם חדא דאינן שלו להקדיש וכמקדיש דבר שאינו שלו ולא קרינן ב' כי יקדיש ביתו, ועוד שאין ההקדש חל בבן חורין דגופיה לא קדיש כלל, ועוד קשיא לי דהא לא דמי ידים לדקל לפירותיו דבדקל לפירותיו דינא הוא דבקניית דקל יקנה הפירות דעבידי דאתי מיני' דמגופו של דקל הן, אבל מעשי ידיה דלאו מגופן של ידים קאתו אלא מעלמא קאתו בהקדש הידים היאך יקדשו מעשיהן, הא למה הדבר דומה למקדיש מצורתו למה שתעלה דלכאורה לא קנה הקדש. ועיין אבנ"מ שם א

⁵⁰ דעת המחבר וכדעת הרמב"ם.

⁵¹ דעת הרמ"א שם כדעת הר"ן

הלכות הדף היומי

מסכת כתובות

כבר התבאר ביבמות דף צב: צג: שהאומר לאשה⁵² הרי את מקודשת לי בפרוטה זו לאחר שאתגייר או לאחר שתתגיירי, לאחר שאשתחרר לאחר שתשתחררי, לאחר שימות בעליך לאחר שתמות אחותך אינה מקודשת, לפי שאינו יכול לקדשה מעכשיו שאין קידושין תופסין לו בה שהרי הוא דבר שלא בא לעולם, וקי"ל שאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם. ואפילו אם הקדושין בעין, מ"מ קדושין הראשונים לאו קדושין הם וצריך לקדשה מחדש אחר שנתגייר, ויאמר אז שמקדש אותה בזה, ודוק' כשהם עדיין בעין⁵³.

והאומר⁵⁴ ליבמה הרי את מקודשת לי בפרוטה זו לאחר שיחלוץ לך יבמך הרי זו ספק מקודשת, שהרי גם אם קידשה זר ללא חליצה הרי זה ספק קידושין.

⁵² שו"ע ונו"כ מה

⁵³ ב"ש שם מ. ועיי"ש בהמקנה בקונ"א שדן אם צריכה לומר הן או שמוכת מקידושין ראשונים שכבר נרצתה והוכיח מל' הב"ש שאין צריכה לומר הן.

⁵⁴ שו"ע ונו"כ שם ו